

- vaccination** วัคซีนเนชัน (L.vaccinus- เกี่ยวข้องกับวัว) 1. ฉีดวัคซีน การฉีดวัคซีนเป็นการป้องกันการเกิดโรค เมื่อวัคซีนเข้าสู่ร่างกายจะกระตุ้นให้ร่างกายสร้างแอนติบอดีเฉพาะต่อวัคซีนแต่ละชนิด ทำให้ร่างกายมีภูมิคุ้มกันโรคที่ได้รับวัคซีนแต่ละชนิดเหล่านั้น เช่น วัคซีนโรคฝีดาษ ไอกรน คอตีบ ไข้เลือดออก วัณโรค หัด อีสุกอีใส เชื้อหุ้มสมองอักเสบจากไวรัสแจแปนนีส์บี 2. รอยแผลเป็นที่เกิดจากการได้รับวัคซีน เช่น ที่หัวไหล่เมื่อได้รับวัคซีนป้องกันโรคฝีดาษ
- vaccine** วัคซีน เป็นสารที่ได้มาจากส่วนประกอบของสิ่งมีชีวิตที่เป็นสาเหตุของการเกิดโรค หรือตัวสิ่งมีชีวิตนั่นเอง แต่ถูกทำให้พิษลดลงจนไม่สามารถทำให้เกิดโรคได้ และยังคงคุณสมบัติเป็นแอนติเจนที่จะกระตุ้นให้เกิดการสร้างแอนติบอดีขึ้นได้ ดู immune
- vacinia** วัคซีนเนซ โรคฝีดาษวัว เป็นโรคเกิดจากเชื้อไวรัส ติดต่อมาถึงคนโดยการสัมผัส หรือได้รับน้ำนมจากวัวที่เป็นโรค อาการขึ้นแรกเกิดขึ้นในวันที่ 3 หลังจากการได้รับเชื้อ ผิวหนังเป็นตุ่มพอง เมื่อถึงวันที่ 5 จะแตกเป็นแผลยุบตรงกลาง แผลจะยุบลึกลงพร้อมกับขอบบวมแดงขึ้นในวันที่ 7 แล้วจะแห้งตกสะเก็ดในสัปดาห์ที่สอง มีรอยแผลเป็นหลุมจุดกลางสีขาว ป้องกันโดยฉีดวัคซีน syn: cowpox
- vacuole** แวคิวโอด (L.vacuum-สุญญากาศ) ช่อง หรือโพรง ภายในเซลล์มีเยื่อหุ้มที่มีส่วนประกอบคล้ายคลึงกับเยื่อหุ้มเซลล์เรียก tonoplast ถือเป็นเซลล์ออร์แกเนลล์ชนิดหนึ่ง ภายในแวคิวโอดอาจมีอากาศ หรือของเหลวบรรจุอยู่ ขึ้นอยู่กับชนิดและหน้าที่ของเซลล์ที่มีแวคิวโอด
 autophagic vacuole แวคิวโอดที่มีเศษของไซโทพลาซึมของเซลล์ เซลล์นั้นเองบรรจุอยู่
 contractile vacuole แวคิวโอดที่มีอยู่ในโปรโตชีวบางชนิด ทำหน้าที่ขจัดน้ำส่วนเกินออกจากเซลล์ เช่น ในพารามีเซียม
 food vacuole แวคิวโอดที่มีอยู่ในโปรโตชีวบางชนิด เกิดจากการกินสารอินทรีย์หรือแบคทีเรียเข้าไปเพื่อเป็นอาหาร เช่น *Plasmodium* กินไซโทพลาซึมของเม็ดเลือดแดงเข้าไปเป็นฟูดแวคิวโอด
 rhagiocrin vacuole แวคิวโอดที่มีอยู่ในเซลล์ผลิตสารคัดหลั่งภายใน ประกอบด้วยสารคอลลอยด์

- vagina**(pl. **vaginas, vaginae**) วาไจนา (L.-ปลอกหุ้ม) 1. ส่วนที่มีลักษณะคล้ายปลอก ทำหน้าที่หุ้มโครงสร้างหรืออวัยวะ 2. สัตวและกายวิภาค: ช่องคลอด คือ ช่องที่รับอสุจิจากเพศชาย หรืออวัยวะนำอสุจิจากเพศผู้ และยังทำหน้าที่เป็นทางผ่านออกของไข่ หรือตัวอ่อนออกสู่ภายนอกร่างกาย 3. พฤษฯ: ปลอกหุ้มโคนก้านใบ เป็นส่วนหนึ่งของก้านใบทำหน้าที่หุ้มลำต้น พบในพืชพวกหญ้า
- vagitus** **แวจิทัส** (L.vagire-เสียงร้องของเด็ก) เสียงร้องของทารกแรกเกิด
vagitus uterinus เสียงร้องของทารกขณะยังอยู่ในครรภ์ (ฟังได้จากเครื่องหึ่ง)
vagitus vaginalis เสียงร้องของทารกขณะที่หัวเพิ่งจะโผล่พ้นช่องคลอด แต่ยังคงคลอดออกมาไม่หมดทั้งตัว
- vagrant** **แวกรานท์** (L.vagrans) 1. การเคลื่อนที่จากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง โดยไม่มีจุดมุ่งหมาย 2. ผู้พเนจร
vagrant's disease โรคกลากเคลื่อน เป็นโรคผิวหนังที่บางส่วนของผิวหนังเป็นรอยสีขาวและมีอาการคัน มักเกิดจากความสกปรกและเทา syn: **vagabond's disease**
- vagus** **เวกัส** (L.-พเนจร) เส้นประสาทสมองเส้นที่ 10 เป็นเส้นประสาทรวมของประสาทสั่งการและรับรู้ลึก ออกจากสมองส่วนเมดัลลาไปยังส่วนต่าง ๆ ของร่างกายมากที่สุด ในบรรดาเส้นประสาทจากสมอง คือ ไปยัง ส่วนหัว ลำคอ ทรวงอก และบริเวณท้อง ชื่อเดิมคือ **pneumo-gastric nerve**
- valine** **วัลอิน วาลีน** $C_5H_{11}NO_2$ คือกรดอะมิโนที่จำเป็นชนิดหนึ่ง มักพบในโปรตีนเกือบทุกชนิด จำเป็นสำหรับการเจริญของทารก และสมดุลของสารประกอบไนโตรเจนในร่างกายผู้ใหญ่
- vallate** **วัลเลท** (L.vallatus-ล้อมรอบด้วยผนัง) มีขอบล้อมรอบหลุม
vallate papilla กลุ่มของปุ่มเล็ก ๆ อยู่ที่ส่วนบนของโคนลิ้น เรียงกันเป็นรูปตัววี ภายในมีกลุ่มเซลล์รับรส
- vallecula** **วัลเลคิวลา** (L.-หลุม) หลุม หรือรอยแยก
vallecula ovata หลุมในคิ้วซึ่งเป็นที่อยู่ของถุงน้ำดี
vallecula unguis รอยพับของหนังล้อมรอบขอบด้านข้างและโคนเล็บ syn: **vallum unguis**

- valvate วัลเวท (L.valva-ลิ้น) 1. มีลิ้น หรือมีขมวดเป็นของลิ้น 2. ช่องเปิดที่มีลิ้นหรือโครงสร้างคล้ายลิ้น ทำหน้าที่ควบคุมการเข้าออก 3. ขอบของโครงสร้าง 2 อันมาต่อกันพอดี โดยไม่ทับเกยกัน เช่น แคนซูลบางชนิด อับเรณู และใบที่อยู่ในตา
- valve วัลฟ์ (L.valva-รอยพับ รอยย่น) โครงสร้างที่ทำหน้าที่ปิดเปิดช่องหรือปากทาง เพื่อให้ของเหลวไหลผ่านได้เพียงทิศทางเดียว
- aortic valve ลิ้นในหลอดเลือดแดงใหญ่ เป็นลิ้นรูปจันทร์เสี้ยว 3 ตอน อยู่ที่ปากทางเข้าสู่หัวใจ ป้องกันไม่ให้เลือดแดงไหลย้อนกลับเข้าสู่หัวใจ
- bicuspid valve ลิ้นหัวใจ อยู่ระหว่างห้องหัวใจบนซ้ายกับห้องหัวใจล่างซ้าย ป้องกันไม่ให้เลือดแดงไหลย้อนกลับเข้าสู่ห้องหัวใจบนซ้าย แต่ให้ไหลเข้าสู่เอออร์ตาเมื่อห้องหัวใจล่างบีบตัว syn: mitral valve
- ileocecal valve ลิ้นระหว่างลำไส้เล็กส่วน ileum กับลำไส้ใหญ่ส่วน colon ป้องกันไม่ให้อาหารและส่วนของอาหารที่ย่อยแล้วไหลย้อนกลับ syn: valve of Valrolius
- pulmonary valve ลิ้นรูปถ้วย 3 อัน อยู่ระหว่าง pulmonary artery กับห้องหัวใจล่างขวา ป้องกันไม่ให้เลือดดำไหลย้อนกลับเข้าสู่ห้องหัวใจล่างขวาเมื่อหัวใจบีบตัว เป็นการบังคับให้เลือดดำไหลไปตาม pulmonary artery เพื่อเข้าสู่ปอด
- pyloric valve ลิ้นรูปวงกลม อยู่รอบปากทางเข้าสู่กระเพาะอาหารส่วน pylorus
- semilunar valve ลิ้นหัวใจรูปจันทร์เสี้ยว มีสองชุด ชุดหนึ่งอยู่ระหว่างห้องหัวใจล่างซ้ายกับ aorta อีกชุดหนึ่งอยู่ระหว่างห้องหัวใจล่างขวากับ pulmonary artery
- tricuspid valve ลิ้นหัวใจรูปถ้วย อยู่ระหว่างห้องหัวใจบนขวากับห้องหัวใจล่างขวา
- valve วัลฟ์ 1. สัตว์: (1) ฝาของสัตว์ไม่มีกระดูกสันหลัง เช่น หอยสองฝา หอยปากเปิด เพรียงเกาะหิน และเพรียงปากห่าน (2) แผ่นเคลื่อนไหวได้ ทำหน้าที่คล้ายขากรรไกรของ pedicellaria ดู pedicellaria (3) แผ่นยาวแผ่นหนึ่งของโครงสร้างวางไข่ของพวกแมลง

- (4) clasper ของแมลงพวกผีเสื้อเพศผู้ 2. พฤษ: (1) ซีกหนึ่งของเปลือกหุ้มเซลล์พวก diatom (2) ฝาเปิดได้ครึ่งทางของอับเรณู (3) ซีกหนึ่งของผลที่แตกได้เมื่อแห้ง เช่น ฝักถั่ว ต้อยตั้ง
- valvifer วัลวิเฟอร์ โครงสร้างขนาดเล็ก มี 2 อัน เป็นส่วนที่แผ่นยาวของโครงสร้างวางไข่ของแมลงมาต่อเข้าด้วยกัน
- valvula วัลวูลา (L.-รอบพับเล็ก ๆ) รอยพับเล็ก ๆ หรือลิ้นเล็ก ๆ
- valvulae conniventes วัลวูลี คอนนิเวนเทส รอยย่นรูปร่างกลมบนผนังลำไส้เล็กของสัตว์มีกระดูกสันหลัง syn: plicae conniventes
- vampire แวมไพร์ ค้างคาวดูดเลือด อยู่ในสกุล *Desmodus* และ *Diphylla* เป็นพวกที่ไม่ใช้ค้างคาวดูดเลือดที่แท้จริง และเป็นสัตว์ประจำถิ่นแถบอเมริกากลางและใต้ เวียดนาม แวมไพร์ ตามลักษณะของค้างคาวดูดเลือด อยู่ในสกุล *Vampyrus* และ *Phyllostomus*
- vampire fish แวมไพร์ ฟิช ปลา candiru (*Vandellia cirrhosa*) ปลาคล้ายปลาตุ๊ก ขนาดเล็ก อยู่ในช่องเปิดของระบบขับถ่ายและสืบพันธุ์ของสัตว์มีกระดูกสันหลังและคน เป็นปรสิตดูดเลือด ถือเป็นสัตว์มีกระดูกสันหลังปรสิตเพียงชนิดเดียวของคน พบในเขตลุ่มแม่น้ำอเมซอน
- vanadium วาเนเดียม สัญลักษณ์ $_{23}V^{5+}$ ธาตุโลหะสีเทาอ่อน อยู่ในกลุ่มธาตุที่พบน้อย ส่วนใหญ่ไม่มีในสัตว์ แต่พบได้ในปริมาณในพวก ascidian เช่น *Cliona* ดู ascidian
- vanadocyte วาเนโดไซท์ green cell ในเลือดของสัตว์พวก ascidian ซึ่งมีส่วนประกอบของวาเนเดียม มีพันธะกับกรดซิลฟูริก
- vancomycin แวนคอไมซิน สารปฏิชีวนะที่ได้มาจากแบคทีเรีย *Streptomyces orientalis* นำมาประยุกต์ให้เป็นยารักษาโรคที่เกิดจากการติดเชื้อแบคทีเรียพวก *Staphylococcus*
- vane เวน 1. สัตว: ส่วนที่แผ่ออกเป็นแผ่นยาวขนานแบนขนนก, web 2. พฤษ: vexillum คือ กลีบดอกกลีบที่ใหญ่ปิดกลีบดอกอื่นจนมิด เช่น กลีบดอกของพืชพวกถั่ว
- variant แวเรียนท์ แต่ละตัว หรือแต่ละกลุ่มซึ่งแตกต่างไปจากตัวอื่น หรือกลุ่มอื่นของชนิดหรือกลุ่มเดียวกัน
- variable แวริเอเบิล 1. ตัวแปร 2. แปรผันได้ คือ มีแนวโน้มที่จะต่างไปจากแบบมาตรฐาน

variation	<p>แวริเอชัน การแปรผัน คือ การแลกเปลี่ยนของสายพรรณหรือลักษณะของตัวใดตัวหนึ่งจากตัวอื่น ๆ ในกลุ่มเดียวกัน syn: divergence</p> <p>ดู mutation</p>
varicella	<p>แวริเซลลา (L.-จุดเล็ก ๆ) โรคอีสุกอีใส เป็นโรคติดต่อเฉียบพลัน โดยการสัมผัสกับผู้ป่วย สาเหตุจากไวรัส varicella-zoster ซึ่งมีจีโนมอยู่ในกลุ่มเดียวกับไวรัสโรคงูสวัด อาการทั่วไป คือ มีตุ่มพองใส เมื่อแตกจะมีสะเก็ดแล้วเกิดแผลเป็น syn: chicken pox</p>
varicellate	<p>แวริเซลเลท (L.varicella-จุดเล็ก ๆ) มีจุด หรือสันนูนเล็ก ๆ ให้เห็นเป็นแนววางเส้น ใช้กับลักษณะของเปลือกหอย</p>
varicose	<p>แวริคอส (L.varicosus) เกี่ยวข้องกับ varix(ce) คือ การโป่งพอง หรือขาดของหลอดเลือดดำ</p> <p>varicose vein หลอดเลือดดำโป่งพอง อาจเกิดขึ้นได้ทุกส่วนของร่างกาย ที่พบบ่อยมักอยู่บริเวณขา โดยเฉพาะช่วงขาพับและน่อง</p>
variety	<p>วาไรเอที (L.varietas-ต่างออกไป) 1. วิถี 2. พรรณ คือ ประชากรของสิ่งมีชีวิตกลุ่มหนึ่ง ซึ่งมีลักษณะต่างไปจากสมาชิกอื่นในหมู่ประชากรของสิ่งมีชีวิตหนึ่งหรือชนิดย่อย</p>
variola	<p>แวริโอลา (L.-ตุ่มหนอง) ฝีดาษ ใช้ทวิพัส เป็นโรคติดต่อเฉียบพลัน โดยการสัมผัสกับผู้ป่วย สาเหตุจากเชื้อไวรัสแวริโอลา และมักติดต่อได้ง่ายในช่วงอากาศเย็นโดยไม่จำกัดเพศหรือวัย ระยะแรกจะเกิดตุ่มแดงที่ผิวหนัง ตามด้วยตุ่มแตก มีหนอง ตรงกลางยุบลง ขอบแข็ง ตกสะเก็ด โดยทั่วไปอาการจะรุนแรง และมีไข้ ในผู้ป่วยที่อ่อนแออาจเสียชีวิต syn: smallpox</p>
varirole	<p>แวริโอล หลุมเล็ก ๆ หรือ foveola ดู fovea</p>
varix(pl.varices)	<p>แวริกซ์ (L.-หลอดเลือดดำชด) 1. หลอดเลือดดำโป่งพอง ดู varicose vein 2. หลอดเลือดแดง หรือท่อน้ำเหลืองโป่งพอง มักไม่ค่อยพบ 3. สัตว: สันตามแนวขวางวงเปลือกหอยฝาเดียวซึ่งเป็นแนวเดิมของขอบช่องเปิดฝาด้านนอก แนวเหล่านี้มีหรือห่างขึ้นอยู่กับ การเจริญช้าหรือเร็วของตัวหอยและเปลือกหอย</p>
varus	<p>แวรุส (L.) 1. ขาโก่ง 2. สภาวะที่คนนิ้วเท้ากุด เดินด้วยขอบนอกของเท้า</p>

varve	แวน์ฟ ชั้นของตะกอนที่สะสมอยู่กับทะเลสาบ แบ่งออกเป็นชั้นย่อยสองชั้น คือ ชั้นที่เกิดการสะสมตะกอนในช่วงฤดูใบไม้ผลิ และชั้นที่เกิดในฤดูหนาว
varying hare	แวนริง แฮร์ ดู snowshoe rabbit
vas(pl. vasa)	วาส (L.-หลอด) หลอด หรือท่อ vas afferens ท่อน้ำเหลืองที่เข้าสู่ต่อมน้ำเหลือง vas afferens glomeruli renis หลอดเลือดแดงเล็กที่นำเลือดเข้าสู่ glomerulus vas capillare หลอดเลือดฝอย vas deferens ท่อนำอสุจิ เป็นท่อต่อจาก epididymis ยาวประมาณ 45.7 เซนติเมตร มีสองท่อน นำอสุจิเข้าสู่โคนท่อปัสสาวะบริเวณต่อมลูกหมาก
vasa	วาซา พหูพจน์ของ vas vasa afferentia ท่อน้ำเหลืองที่นำน้ำเหลืองเข้าสู่ต่อมน้ำเหลือง vasa brevia หลอดเลือดแดงที่แยกออกจากหลอดเลือดแดงที่เข้าสู่มีาม เพื่อไปยังกระพุ้งกระเพาะอาหาร vasa efferentia 1. ท่อน้ำเหลืองที่ออกจากต่อมน้ำเหลือง 2. ท่อนำอสุจิจากอัณฑะเข้าสู่ส่วนต้นของ epididymis vasa praevia หลอดเลือดของสายสะดือ ซึ่งอยู่ด้านหน้าของตัวทารก vasa recta 1. หลอดสร้างอสุจิส่วนที่เป็นหลอดตรงก่อนเข้าสู่ Rete testis ดู testis 2. collecting tubule ภายในไตบริเวณที่เปลี่ยนมาเป็นหลอดตรง vasa vasorum หลอดเลือดเล็ก ๆ ที่กระจายไปยังผนังของหลอดเลือดแดงและหลอดเลือดดำ
vascular	วาสคิวลาร์ (L.vasculum-หลอดเล็ก ๆ) 1. เกี่ยวข้อง หรือเป็นของท่อนำส่งของเหลว 2. นำส่ง หรือประกอบด้วยท่อ โดยเฉพาะหลอดเลือด vascular reflex การหด หรือการขยายหลอดเลือด หรือบางส่วนของระบบหมุนเวียนโลหิต เป็นผลเนื่องมาจากถูกรบกวนทาง

จิตใจ หรือทางร่างกาย

vascular system 1. สัตว์: ระบบหมุนเวียนโลหิต ประกอบด้วย หัวใจ หลอดเลือด ท่อน้ำเหลือง และส่วนประกอบของระบบ ท่อน้ำเหลืองที่เกี่ยวข้อง ในสัตว์พวก echinoderm คือ lacunar

system ๑ water-vascular system 2. พืช: ระบบท่อน้ำ และท่ออาหารของพืชที่มีระบบท่อน้ำเลี้ยง

- vasculature **วาสคิวเลเจอร์** การจัดระเบียบหลอดเลือดดำของร่างกาย หรือที่ส่วนของร่างกาย รวมถึงหน้าที่และความสัมพันธ์กันของหลอดเลือดดำเหล่านั้นด้วย
- vasectomy **วาเซคโตมี** (L.vas- หลอด + Gr.ektome- ตัดออก) การตัดออกบางส่วนหรือทั้งหมดของท่อน้ำสุจิ vas deferens ปกติทำเพื่อวัตถุประสงค์ทำหมันชาย
- vaso- **เวโซ-** (L.) คำที่ใช้ผสมกับคำอื่นเพื่อบ่งชี้ความหมายว่า หลอด เช่น หลอดเลือด
- vasoconstriction **เวโซคอนสทริกชัน** การบีบตัวของหลอดเลือด ทำให้เส้นผ่าศูนย์กลางของหลอดเลือดลดลง
- vasoconstrictor **เวโซคอนสทริกเตอร์** 1. ทำให้มีการบีบตัวของหลอดเลือด 2. สิ่งที่ทำให้เกิดการบีบตัวของหลอดเลือด เช่น ยา หรือ ประสาท
- vasodepression **เวโซดีเพรสชัน** หลอดเลือดอ่อนกำลัง สูญเสียการยืดหยุ่น ยืดหรือขยายเพียงอย่างเดียว ไม่บีบกลับ
- vasodepressor **เวโซดีเพรสเซอร์** 1. ทำให้หลอดเลือดอ่อนกำลังลงโดยการขยายตัวของหลอดเลือด 2. สิ่งที่ทำให้หลอดเลือดอ่อนกำลังลง คือ ประสาทขยายหลอดเลือด
- vasodilation **เวโซไดเลชัน** การขยายตัวของหลอดเลือดโดยเฉพาะหลอดเลือดแดง และหลอดเลือดแดงย่อย
- vasodilator **เวโซไดเลเตอร์** 1. ทำให้หลอดเลือดคลายตัวหรือขยายตัว 2. ประสาท หรือยาที่ทำให้หลอดเลือดขยายตัว
- vasomotor **เวโซมอเทอร์** การบังคับหลอดเลือด คือ ความคุมการบีบตัว หรือขยายตัวของหลอดเลือด เช่น ยา หรือประสาทบังคับหลอดเลือด
- vasopressin **เวโซเพรสซิน** ฮอร์โมนที่เป็นสารประกอบพอลิเพปไทด์ชนิดหนึ่ง ผลิตโดยเซลล์ประสาทสร้างสารคัดหลั่งในส่วน supraoptic และ para-

	ventricular ของสมองส่วน hypothalamus แล้วส่งผ่านก้านต่อมใต้สมอง(hypothalamo-hypophyseal tract) มาเก็บไว้ที่พู่หลังของต่อมใต้สมอง หน้าทีหลัก คือ กระจกการดูดน้ำกลับของเซลล์หลอดไต และบีบหลอดเลือดทำให้แรงดันเลือดสูงขึ้น syn: antidiuretic hormone(ADH), pitressin หรือ oxytocin
vasostomy	เวซอสโตมี (L.vas- หลอด + Gr.stoma- ปาก) การผ่าระบายหลอดอสุจิ เป็นระเบียบวิธีทางศัลยกรรมอย่างหนึ่งเพื่อเปิดช่องเล็ก ๆ ขึ้นที่หลอดอสุจิ และสามารถสอดหลอดเล็กเข้าไประบายอสุจิออกสู่ภายนอกได้
vasotomy	เวโซโตมี (L.vas-หลอด + Gr.tome-การตัด) การตัดหลอดอสุจิ
vastus	วาสทัส (L.-ใหญ่) 1. มหิมา ใหญ่ มากมาย 2. กล้ามเนื้อต้นขาชนิดหนึ่งในจำนวน 3 ชนิด
vater	เวเทอร์ ฟอเทอร์ (Abraham Vater นักกายวิภาคชาวเยอรมัน 1684-1751) ampulla of Vater ชื่อเดิมของ papilla of Vater papilla of Vater ปลายสุดของระบบท่อ pancreatic duct และ common bile duct ซึ่งไปเปิดที่ลำไส้เล็กส่วน duodenum Vater's corpuscles ปลายประสาทที่มากที่สุดลงที่ชั้นหนึ่ง ลักษณะรูปไข่ syn: Vater-Pacini corpuscles
V.D.	วีดี คำย่อของ venereal disease
veal	วีล (ME.veel) เนื้อลูกวัวอ่อน ต่างจากคำว่า beef ซึ่งหมายถึงเนื้อวัวที่ได้จากวัวเพศผู้หรือเพศเมียที่โตเต็มวัยแล้ว
vector	เวคเทอร์ (L.-ผู้นำพา) ผู้นำเชื้อโรค พาหะของเชื้อโรค โดยเฉพาะพวกสัตว์ขาปล้อง โดยกัตสัตว์ที่ป่วยแล้วรับเชื้อโรคเข้าสู่ตัว เมื่อไปกัตสัตว์ปกติ ก็ปล่อยเชื้อโรคเข้าสู่สัตว์นั้น biological vector พาหะนำโรค เมื่อได้รับเชื้อโรคเข้ามาแล้วเชื้อโรคเข้าสู่ระยะฟักตัว หรือมีการเจริญเข้าสู่ระยะติดต่อ mechanical vector พาหะนำโรค ที่เป็นเพียงผู้นำเชื้อโรคเข้าสู่ตัวแล้วไปปล่อยสู่สัตว์ปกติอื่น ไม่มีการเจริญ หรือเพิ่มจำนวนของเชื้อโรคภายในตัว

vector tissue	เวคเตอร์ ทิชชู เนื้อเยื่อพิเศษในสัตว์พวกปลิง ทำหน้าที่เป็นทางผ่านของอสุจิเพื่อเข้าสู่ถุงเก็บไข่
veery	เวียร์รี่ คือ Wilson's thrush (<i>Hylocichla fuscescens</i>) นกที่อยู่ในวงศ์เดียวกันกับนกกาขาน เช่น นกเดินดง (Turdidae) เป็นนกประจำถิ่นแถบตะวันออกเฉียงเหนือของสหรัฐ ไม่พบในไทย
vegan	เวแกน นักมังสวิรัติเคร่งครัด ซึ่งละเว้นการบริโภคโปรตีนทุกชนิดที่ได้มาจากสัตว์ แม้กระทั่งไข่ คือ บริโภคเฉพาะอาหารที่ได้มาจากพืช
vegetal	เวเจทัล (O.Fr. vegetable) 1. เกี่ยวข้องกับพืช 2. เกี่ยวข้องกับอาหารและการเจริญ
	vegetal pole ส่วนของไข่ด้านตรงข้าม animal pole เป็นบริเวณที่มีไข่แดงสะสมอยู่ เพื่อใช้เป็นอาหารเลี้ยงตัวอ่อน
vegetalized	เวเจทัลไลส์ ศัพท์: สภาวะที่ vegetal pole เติบโตจนบดบัง animal pole พบในไข่ที่มีไข่แดงมาก เช่น ไข่ของพวกสัตว์เลื้อยคลานและนก
vegetation	เวเจเทชัน 1. นิเวศ: พืชที่ขึ้นอยู่ในบริเวณหรือเขต เช่น sparsed vegetation หมายถึง มีพืชขึ้นเป็นหย่อม ๆ คือ บริเวณที่มีดินไม่อุดมสมบูรณ์และความชื้นต่ำ 2. แพทย: การเจริญคล้ายพืช เช่น มีการเจริญลักษณะคล้ายหูดขึ้นที่ลิ้นหัวใจ โดยมีไฟบรินลอกออกมาเป็นกระจุก ทำให้มีการสะสมของเม็ดเลือดแดงและเม็ดเลือดขาว
	adenoid vegetation มวลคล้ายเชื้อราของเนื้อเยื่อน้ำเหลืองบริเวณช่องร่วมของช่องจมูกและหลอดอาหาร
vegetative	เวเจเททีฟ 1. มีความสามารถในการเจริญคล้ายพืช เกี่ยวข้องกับอาหารหล่อเลี้ยงเพื่อการเจริญ 2. เกี่ยวข้องกับการเจริญของลำต้นและใบ ตรงข้ามกับการเจริญของดอกและเมล็ด 3. เกี่ยวข้องกับการสืบพันธุ์แบบไม่อาศัยเพศ 4. ไม่มีกษัตริ์ เช่น vegetative nucleus 5. ทำหน้าที่อยู่นอกอำนาจจิตใจ
	vegetative nervous system คือ sympathetic nervous system
	vegetative nucleus 1. macronucleus ทำหน้าที่ควบคุมการเจริญเช่น ในพารามีเซียม 2. tube nucleus ของละอองเรณู 3. นิวเคลียสของเซลล์ที่กำลังจะแบ่งตัวระยะ interphase

vegetative pole บริเวณตรงข้ามกับ animal pole เป็นที่
ซึ่งมีอาหารเพื่อการเจริญของตัวอ่อน ไม่เกี่ยวข้องกับการปฏิสนธิ
syn: vegetal pole

vegetative propagation การขยายพันธุ์โดยไม่ใช้เมล็ด
เช่น จากเหง้า หัว ลำต้น กิ่ง ใบ ตา ทาบกิ่ง

vegetative stage ระยะ trophozoite ซึ่งมีการสืบพันธุ์
แบบไม่อาศัยเพศ พบในโปรโตซัวพวกสปอโรซัว เช่น *Plasmodium*
vehicle (L.vehiculum-ซึ่งนำพา) สิ่งนำยา กระจายยา คือสารที่
ไม่มีคุณสมบัติทางยา ใช้ผสมในยาเพื่อช่วยนำยาเข้าสู่ร่างกายได้ง่ายขึ้น
เช่น น้ำผึ้ง หรือน้ำหวาน ที่ใช้ผสมยาน้ำหรือยาลูกกลอน

vehicle

veil

veil (L.velum-สิ่งปกคลุม) 1. สัตว: (1) velum (2) เยื่อบาง
ที่เป็นอวัยวะตกค้างส่วนหนึ่งของถุงน้ำคร่ำ ที่บางครั้งมาปิดอยู่ที่ส่วนหัว
หรือหน้าของทารกก่อนคลอด syn: caul (3) การตัดเสียงให้ผิด
ไปจากเดิมเพื่อการปลอมแปลง 2. พฤษ: velum

acquired veil เสียงแหบเนื่องจากความอ่อนเพลีย หรือเสียง
น้ำ

Hottentot veil แคมยาวย้อย พบในสตรีเผ่าฮอตเท็นทอทใน
แอฟริกา syn: Hottentot apron

uterine veil อุปกรณ์คุมกำเนิดชนิดหนึ่ง ลักษณะคล้ายผ้า ใช้
ครอบปากมดลูกเพื่อป้องกันการตั้งครรภ์

vein

vein (L.vena- หลอดเลือดดำ) 1. สัตว: (1) หลอดเลือดดำ
หมายถึง หลอดเลือดที่นำเลือดจากเนื้อเยื่อ หรืออวัยวะกลับเข้าสู่หัวใจ
โดยทั่วไปเป็นเลือดสีแดงเข้มที่ปล่อยออกซิเจนออกแล้ว ยกเว้น pul-
monary vein ที่นำเลือดมีออกซิเจน (2) เส้นปีกของแมลงทำหน้าที่
เสริมความแข็งแรงและนำส่งอาหารหล่อเลี้ยงส่วนปีก 2. พฤษ: เส้น
ของระบบท่อลำเลียงที่ส่งไปที่ใบ กลีบดอก และโครงสร้างบางอื่น ๆ
เรียกว่า เส้นใบ เส้นกลีบดอก

velamen

velamen (L.velamen- สิ่งปกคลุม) 1. กายวิภาค: เชือกคลุม
โครงสร้าง syn: velum 2. พฤษ: ปลอกบางที่หุ้มชั้น epider-
mis โดยเฉพาะที่ส่วนรากของพืชที่เจริญอยู่บนกิ่งไม้ เช่น กล้วยไม้ ทำ
หน้าที่ดูดซับความชื้นและแร่ธาตุ

- velamen nativum หนังกี่คลุมตัว
- velamen vulvae คือ Hottentot apron, veil
- velarium เวลาเรียม โครงสร้างคล้าย velum พบในสัตว์พวกแมงกระพรุนบางชนิด
- vellication เวลลิเคชัน (L.vellicare-กระตุก) อากาเวลลัมเนื้อกระตุก
- veliger เวลิกเกอร์ ตัวอ่อนของสัตว์พวกหอยฝาเดี่ยวที่ว่ายน้ำหากินอิสระ ลักษณะเด่นคือ มี velum เป็นแผ่นยื่นขึ้นข้างบนเพื่อช่วยลอยตัว
- velum เวลัม (L.-สิ่งปกคลุม) 1. โครงสร้างเยื่อบางคล้ายม่าน หรือผ้าคลุมหน้า เช่น โครงสร้างคล้ายลิ้นชักซึ่งผลุบเข้าออกมาจากส่วนขอบของตัวแมงกระพรุนพวก hydromedusae 2. กายวิภาค: แผ่นห้อยเยื่อห้อย 3. พฤษะ: (1) เยื่อบางที่ยื่นออกจากก้านมายังหมวกดอกเห็ด พบในฟังไจบางชนิด เช่น *Amanita* (2) เยื่อหุ้มโครงสร้างสปอร์ของพืชพวกขี้เืองนางคลี่
- vena(pl.venae) เวนา (L.) หลอดเลือดดำในสัตว์มีกระดูกสันหลัง
- inferior vena cava หลอดเลือดดำใหญ่ที่นำเลือดจากส่วนล่างของลำตัวเข้าสู่ sinus venosus หรือเข้าสู่หัวใจห้องบนขวา syn: posterior vena cava
- superior vena cava หลอดเลือดดำใหญ่ที่นำเลือดจากส่วนบนของลำตัว คือส่วนหัวและแขนโดยรับเลือดจาก innominate vein ซ้ายและขวา แล้วส่งเข้าสู่ sinus venosus หรือเข้าสู่หัวใจห้องบนขวา syn: anterior vena cava
- venation เวนเนชัน 1. สัตว: การจัดระเบียบการกระจายของหลอดเลือดดำ เช่น (1) ในอวัยวะหรือส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย (2) ในปีกของแมลง 2. พฤษะ: การจัดระเบียบเส้นระบบท่อลำเลียงในใบ
- venereal เวนเนเรียล (L.venereus) เกี่ยวข้อง หรือเป็นผลเนื่องมาจากการมีเพศสัมพันธ์
- venereal bubo ไซ้ต้นบวม คือ ต่อมน้ำเหลืองที่ด้านในของโคนขาอีกเสบโตขึ้นเนื่องจากกามโรค
- venereal disease กามโรค เกิดจากการมีเพศสัมพันธ์กับผู้เป็นกามโรคชนิดใดชนิดหนึ่ง เช่น หนองใน ซิฟิลิส แผลริมอ่อน และกามโรคชนิดอื่น

- venereal soro(ulcer) แผลริมอ่อน syn: soft-chancere
- venesection เวนเซคชั่น (L.vena-หลอดเลือดดำ + sectio-การตัด) การผ่าหลอดเลือดดำเพื่อดูดเลือดออก syn: phlebotomy
- venin(e) เวนิน (L.venenum-มีพิษ) 1. venom ที่ได้มาจากงูหลายชนิด 2. สารพิษที่เป็นส่วนประกอบหลักใน venom syn: venene
- venison เวนิชัน เนื้อกวางและสัตว์อื่นที่ใกล้เคียง
- venom เวนอม (L.venenum-พิษ) สารพิษที่ผลิตโดยสัตว์หลายชนิด เช่น งู สัตว์เลื้อยคลาน ปลา แมงมุม แมงป่อง กิ้งกือ เห็บ และแมลงบางชนิด การทำให้เกิดพิษมักเกิดจากการกัดหรือต่อย พิษส่วนใหญ่เป็นประเภท neurotoxin, neurocytolysin, hemolysin, hemocoagulin, proteolysin, หรือเป็นประเภททำให้เซลล์แตก
- snake venom พิษงู เป็นสารพิษตัดหลังจากต่อม labial ของงูพิษ เช่น งูเห่า งูสามเหลี่ยม น้ำพิษที่คัดหลังออกมามีส่วนประกอบหลักเป็นโปรตีน ทอกซิน และเอนไซม์ พิษมีมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับประเภทของพิษ
- venomous เวนอมัส มีพิษ มีความสามารถเป็นพิษต่อสัตว์ที่ถูกกัดหรือต่อย
- venous เวนัส เกี่ยวข้องกับหลอดเลือดดำ หรือเลือดที่ไหลผ่านหลอดเลือดดำ
- venous blood เลือดดำ คือ เลือดที่ปล่อยออกซิเจนออกแล้ว
- venous hum เสียงการไหลของเลือด ฟังโดยใช้เครื่องช่วยการฟังจับที่หลอดเลือดบริเวณคอ
- venous hyperemia เลือดดำคั่งที่บริเวณใดบริเวณหนึ่งของร่างกาย syn: venosity
- venous return เลือดดำที่ไหลกลับสู่ห้องหัวใจ
- vent เวนท์ (O.Fr.fente-ช่องแคบ ๆ) ช่องเปิด ทางระบาย เช่น ทวารหนัก หรือช่องเปิดร่วมของสัตว์พวกปลาและนก
- alveolar vent ช่องเปิดระหว่างถุงลมเล็กในปอดที่อยู่ติดกัน
- venter เวนเทอร์ (L.venter-ท้อง) 1. กายวิภาค: (1) ท้องหรือ ช่องท้อง (2) ส่วนที่พองหรือกว้างที่สุดของมดก้ามเนื้อ 2. พฤษศาสตร์: ส่วนฐานที่พองออกของ archegonium

- ventilation เวนทีเลชัน (L.ventilare-มีอากาศผ่าน) 1. การถ่ายเทอากาศ คือ ให้อากาศดีเข้าแทนที่อากาศเสียในห้องหรือในปอด 2. การถ่ายเทออกซิเจนในเลือด 3. สรีระ: ปริมาณอากาศที่ร่างกายหายใจเข้าไปต่อวัน
- ventrad เวนแทรด (L.venter-ท้อง + ad-ไปยัง) ไปทางท้อง ตรงข้ามกับ dorsal
- ventral เวนทริล (L.ventralis-เกี่ยวกับท้อง) 1. สัตว: (1) เกี่ยวข้อง เป็นของ ไปยัง หรือใกล้กับท้อง คือ ด้านล่างหรือข้างใต้ในสัตว์สี่เท้า ถ้าเป็นสัตว์สองเท้า เช่น คน คือด้านหน้า (2) เกี่ยวข้อง หรือเป็นของท้อง 2. พฤษ: เกี่ยวข้อง เป็นของ หรือเป็นชื่อโครงสร้างเฉพาะ เช่น (1) ผิวด้านในของโครงสร้าง กลีบดอก เกสรตัวเมีย (2) ผิวด้านบนของใบ (3) ผิวด้านล่างหรือข้างใต้ของโครงสร้างที่มีลักษณะแบนด้านบน-ล่าง เช่น กัลลัส
- ventricle เวนทริเคิล (L.ventriculus-ท้องเล็ก ๆ) 1. ช่องเล็ก ๆ 2. ห้องล่างหัวใจ ในคนมีสองห้อง ห้องซ้ายบีบเลือดออกสู่ aorta ห้องขวาบีบเลือดออกสู่ pulmonary artery ไปยังปอด 3. โพรงสมอง 4. ช่องระหว่าง true และ false vocal cord
- ventricose เวนทริคอส (L.ventricosus-ท้องใหญ่) 1. พอง บวมเป่ง 2. โป่งออกไปทิศทางเดียว syn: ventricous
- ventricular เวนทริคิวลาร์ (L.ventriculus-ท้องเล็ก ๆ) 1. เกี่ยวข้องกับ ventricle 2. พอง หรือโป่งออก
 ventricular folds เยื่อเมือกที่ยื่นออกไปจากสายเสียง (true vocal cord) ตามแนวขนานหรือพับซ้อนอยู่ด้านบน syn: false vocal cord
 ventricular ligament เอ็นบานพับ เป็นแถบแคบ ๆ ของเนื้อเยื่อเส้นใยเหนียว อยู่ด้านใต้ของ ventricular fold
 ventricular tertius โพรงสมองที่ 3 syn: 3 rd ventricle
- ventriculus เวนทริคิวลัส (L.-ท้องเล็ก ๆ) สัตว: 1. ventricle 2. ส่วนกลางของระบบทางเดินอาหารของแมลง คือ กระเพาะอาหาร 3. กระเพาะบดอาหารของสัตว์พวกนก

ventrose	เวนทรอส มีลักษณะโป่งเหมือนคนตั้งครรภ์
venule	เวนูล (L.venula-หลอดเลือดดำเล็ก ๆ) หลอดเลือดดำเล็กที่ต่อกับหลอดเลือดดำฝอย syn: veinlet
Venus	วีนิส เทพีแห่งความรักของชาวโรมัน crown of Venus ตุ่มขึ้นตามแนวต้นผมบนหน้าผาก เนื่องจาก การติดเชื้อซิฟิลิส mount of Venus ตุ่ม mons pubis, mons veneris
Venus's collar	วีนิส'ส คอลลาร์ ตุ่มบนผิวหนังรอบคอมีการสะสมของสารสี เป็น อาการเนื่องมาจากติดเชื้อซิฟิลิส
Venus's-flower-basket	วีนิส'ส ฟลาวเออร์ บาสเกต ฟองน้ำแก้ว(อันดับ Hex- actinellida) สกุล <i>Euplectella</i> โครงสร้างเป็นเส้นใยสาร ประกอบซิลิคอนทรงกรวย ขนาดใหญ่ พบได้ทั่วไปในน้ำน้ำชายฝั่ง เอเชียตะวันออกเฉียงใต้
Venus's girdle	วีนิส'ส เกิร์เดิล สัตว์พวก ctenophore(หมีทะเล)ชนิด <i>Cestum</i> <i>venerum</i> รูปร่างคล้ายเส้นริบบิ้น
verdant	เวอร์แดนท์ ปกคลุมด้วยพืชเขียวชะอุ่ม
verdin	เวอร์ดิน นก titmouse ขนาดเล็กชนิดหนึ่ง(<i>Auriparus flavi-</i> <i>ceps</i>) ดู titmouse
verge	เวิร์จ (L.vergere-โค้ง) อวัยวะช่วยจับเพื่อผสมพันธุ์ในสัตว์ไม่มี กระดูกสันหลังเพศผู้ เช่น ในหอยฝาเดียว
vergence	เวอร์เจนซ์ (L.vergere-โค้ง) การก่อกองตา อาจก่อกองในแนวอน แนวตั้ง หรือแนวเฉียง
vermicide	เวอร์มิไซด์ (L.vermis- หนอน + cidus- ฆ่า) 1. ฆ่า(หนอน) พยาธิ 2. สาร หรือยาฆ่าหนอนพยาธิ(ฆ่าไส้)
vermiform	เวอร์มิฟอร์ม รูปร่างคล้ายหนอน vermiform process ไส้ติ่ง syn: vermiform appendix
vermin	เวอร์มิน (L.vermis- หนอน) 1. สัตว์ขนาดเล็กที่น่าไว้วางใจความ ราคาแพง หรือเป็นปรสิตของคนและสัตว์เลี้ยง เช่น แมลงสาบ ตัวเรือด หมัด เหา เห็บ ไร รวมถึงหนูเล็กและหนูใหญ่ด้วย 2. สัตว์ซึ่งดำรง ชีพแบบผู้ล่า สัตว์ประเภทถูกล่าเพื่อเกมกีฬา

- vermis เเวอร์มิส (L.vermis- หนอน) 1. หนอน 2. สมองส่วน cerebellum พุกกลาง ทำหน้าที่เชื่อมต่อกับอีกสองพูเข้าด้วยกัน
- vernacular เเวอร์นาคิวลาร์ ท้องถิ่น ลักษณะประจำถิ่น
- vernacular name เเวอร์นาคิวลาร์ เนม ชื่อสามัญ หรือชื่อท้องถิ่นของสัตว์หรือพืช
- vernal เเวอร์นัล (L.vernalis-เกี่ยวข้องกับฤดูใบไม้ผลิ) 1. เกิดขึ้น หรือเป็นของฤดูใบไม้ผลิ 2. นิเวศ: ปลายฤดูใบไม้ผลิ
- verruca เเวอร์รูคา (L.verruca- หูด) เนื้องอกของชั้นผิวหนังและชั้นหนัง ลักษณะคล้ายหูด สาเหตุเกิดจากไวรัส
- versatile เเวอร์แซไทล์ สามารถเคลื่อนที่ไปข้างหน้า ข้างหลัง หรือหมุนรอบได้ เช่น การติดของอับเรณูบนปลายก้านเกสรตัวผู้ที่จุดกึ่งกลางทำให้อับเรณูหมุนได้ทุกทิศทาง ในนก versatile toe คือ นิ้วเท้าที่กางแยกจากกันเป็นอิสระ แต่ละนิ้วสามารถงอและกางได้
- versicolor เเวอร์ซิคัลเลอร์ (L.versicolor-เป็นของการเปลี่ยนสี) 1. มีหลายสีมาประกอบกัน หรือมีสีเป็นบางส่วน 2. สามารถเปลี่ยนสีได้
- vertebra(pl.vertebrae) เเวอร์เทบรา (L.) 1. ปล้องกระดูกสันหลังของคนมี 33 ชั้น 2. แผ่นแข็งที่ต่อกันเป็นแขนของสัตว์พวก ophiuroid เช่น ดาวเปราะ
- basilar vertebra กระดูกสันหลังชั้นล่างสุดของส่วนเอว
- cervical vertebra กระดูกสันหลังส่วนคอ มี 7 ชั้น
- coccygeal vertebra กระดูกก้นกบ คือ ส่วนที่เป็นกระดูกหางที่เป็นตรงสร้างตักค้าง ผสานเป็นชั้นเดียวกัน
- dentata vertebra กระดูกคอชั้นที่สอง syn: axis, odontoid
- flexion vertebra กระดูกสันหลังข้ออื่น ๆ ยกเว้น atlas และ axis
- lumbar vertebra กระดูกสันหลังส่วนเอว มี 5 ชั้น
- magnum vertebra กระดูกก้น อยู่ระหว่างกระดูกสันหลังส่วนเอวชั้นที่ 5 กับกระดูกก้นกบ syn: sacrum, sacral vertebra
- sternal vertebra ส่วนของกระดูกอก
- thoracic vertebra กระดูกสันหลังส่วนทรวงอก มี 12 ชั้น เป็นที่ยึดต่อของกระดูกซี่โครง syn: dorsal vertebra

- true vertebra กระดูกสันหลังที่เป็นข้อเดี่ยว ไม่เชื่อมเป็นเนื้อเดียวกับข้ออื่น
- vertebral** เวย์ร์เทบรัล เกี่ยวข้องกับกระดูกสันหลังแต่ละชั้น หรือทั้งหมด
- vertebral arch ส่วนของกระดูกสันหลังแต่ละชั้นที่ล้อมรอบช่องกลางกระดูกสันหลัง
- vertebral canal ช่องกลางกระดูกสันหลังแต่ละข้อ เมื่อต่อกันเป็นช่องยาวตลอดสันหลัง เป็นที่อยู่ของไขสันหลัง
- vertebral column กระดูกสันหลังทั้งหมด ตั้งแต่ชั้นที่ใกล้กับกะโหลกศีรษะมาจนถึงกระดูกก้นกบ หรือกระดูกหาง
- vertebral foramen 1. ช่องกลางกระดูกสันหลังที่ล้อมด้วย vertebral arch 2. ช่อง vertebrarterial สำหรับให้หลอดเลือดแดงสอดผ่าน
- vertebral ossicle** เวย์ร์เทบรัล ออสสิเคิล ดู vertebra 2.
- vertebrate** เวย์ร์เทเบรท 1. มีกระดูกสันหลัง 2. สัตว์มีกระดูกสันหลัง เป็นพวก chordate ที่อยู่ในอนุไฟลัม vetabrata (Craniata) ได้แก่ สัตว์มีกระดูกสันหลังที่แท้จริงตลอดชีวิต คือ พวกปลาปากกลม ปลา สัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ สัตว์เลื้อยคลาน นก และสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม
- vertex** เวย์ร์เทกซ์ (L. vertex-ยอดสุด) 1. จุดสุดยอด หรือ apex 2. ส่วนบนสุดของหัวระหม่อม syn: crown 3. บริเวณระหว่างตาของแมลง
- vertex cordis ส่วนบนสุดของหัวใจ
- vertex presentation ระยะแรกของการคลอด คือ ช่วงที่ระหม่อมของทารกเริ่มโผล่มาให้เห็น
- vertigo** เวย์ร์ทิกโก (L. vertigo-หมุนรอบ) อาการรู้สึกหมุน
- verumontanum** เวย์ร์มุนตันนัม (L.-สันเขา) ปุ่มที่ยื่นขึ้นมาจากพื้นของท่อปัสสาวะ บริเวณที่เป็นช่องเปิดของท่อที่มาจากถุงเก็บอสุจิ ณ ตำแหน่งของต่อมลูกหมาก ทำหน้าที่ควบคุมการหลั่งปัสสาวะและอสุจิ
- vervet** เวย์ร์เวท ลิงแอฟริกา (*Cercopithecus pygerythrus*) อีกชื่อหนึ่งคือ quonon เป็นชนิดที่ใกล้เคียงกับพวกลิง green monkey
- vesica** เวซิกา (L. vesica - ถุง) ถุง
- vesica fellea ถุงน้ำดี

vesica prostatica ถุงเล็ก ๆ อยู่ในท่อปัสสาวะ บริเวณ
ต่อมลูกหมาก เป็นอวัยวะต่างของหลอดไต Mullerian ซึ่งมีอยู่ใน
ช่วงซึ่งเป็นตัวอ่อน syn: utriculus prostaticus

vesica urinaria กระเพาะปัสสาวะ

- vesicle เวสิเคิล (L.vesicula-ถุงเล็ก ๆ) 1. ถุงเล็ก ๆ หรือกระเพาะ
บรรจุของเหลว 2. ศัพท: ช่องว่างที่ไม่มีทางออก (1) โพรทสมอง
ในแต่ละส่วนในช่องที่เพ็งจะมีการแบ่งเป็นสมองส่วนหน้า ส่วนกลาง
และส่วนหลัง (2) optic vesicle ของสมองส่วนหน้า (3) oto-
cyst หรือ auditory vesicle ซึ่งต่อไปเจริญเป็นหูส่วนนอก (4)
blastocyst หรือ blastodermic vesicle ในการเจริญขึ้น
blastula 2. พฤษ: (1) ถุงเล็ก ๆ หรือช่องว่างที่บรรจุของเหลว
(2) ถุง (3) โพรทอากาศ
- vesper เวสเพอร์ ช่วงเวลาก่อนค่ำ หรือน้ำตาย(ไม่ขึ้นไม่ลง)
- vespertine เวสเพอร์ทิน 1. สัตว: ซึ่งมีฤทธิ์ในเวลาเย็น syn: crepuscular
2. พฤษ: ดอกบานช่วงเวลาเย็น
- vespiary เวสพิเอรี รั้งของแมลงต่อ ซึ่งอยู่กันเป็นโคโลนี เช่น ต่อ แตน
- vespid เวสพิด แมลงที่ปีกเป็นเยื่อบาง วงศ์ Vespidae ได้แก่ พวกต่อ ทั้งที่
อยู่โดดเดี่ยว และทำรังรวมกันเป็นแมลงสังคม
- vessel เวสเซล (O.Fr.vascellum-หลอดเล็ก ๆ) 1. สัตว: ท่อ หรือ
หลอดที่ให้ของเหลวไหลผ่าน เช่น หลอดเลือด หรือท่อน้ำเหลือง 2.
พฤษ: ท่อในไซเลมของเนื้อเยื่อท่อลำเลียง เกิดจากท่อเล็ก ๆ มา
เรียงต่อกันโดยส่วนที่ต่อมีรูพรุนหรือกลวงตลอด อาจเรียกว่า trachea
absorbent vessels ท่อน้ำเหลืองและหลอดเลือดฝอยบริเวณ
ลำไส้ ทำหน้าที่หมุนเวียนโลหิตสู่ส่วนลำไส้ แล้วนำอาหารที่ย่อยแล้วออก
ไปสู่ส่วนอื่นของร่างกาย
blood vessels คือ หลอดเลือดแดง หลอดเลือดดำ และหลอด
เลือดฝอย
lymphatic vessels ท่อน้ำเหลือง
- vestibule เวสทิบูล (L.vestibulum-ห้องน้ำ) 1. ห้องหน้า โพรทหน้าของ
ท่อ หรือหลอด 2. ห้องน้ำเข้าสู่ปาก หรือช่องปากในสัตว์มีกระดูกสัน
หลัง

- vestibule of ear ส่วนกลางของหูส่วนใน อยู่ระหว่าง cochlear และ semicircular cannel ภายในมี utriculus และ sacculus
- vestibule of larynx ส่วนของกล่องเสียงอยู่เหนือสายเสียง
- vestibule of nose ส่วนแรกสุดของรูจมูก
- vestibulocochlear nerve เวสทิบิวโลคอคเคลียร์ เนิร์ฟ ประสาทสมองเส้นที่ 8 เป็นประสาทรับรู้สึก ออกจากสมองด้านหลัง facial nerve คือ อยู่ระหว่าง pons และ medulla oblongata ไปยังหูส่วนในเพื่อรับการกระตุ้นจาก vestibule และ cochlear syn: auditory, acoustic หรือ statoacoustic nerves
- vestige เวสทิจ (L. vestigium-ก้าวเท้า) ส่วนตกค้าง เป็นโครงสร้างเล็ก ๆ ที่สลายไปไม่หมด หรือเจริญขึ้นมาไม่เต็มที่ แต่เคยมีการเจริญเต็มที่มาก่อนขณะยังเป็นตัวอ่อน หรือมีอยู่ในชนิดของสัตว์ดิ๊กดำบรพกลุ่มเดียวกัน
- vestigeal เวสทิเจียล เกี่ยวกับสิ่งตกค้าง syn: rudimentary
- vestigeal organ เวสทิเจียล ออร์แกน อวัยวะตกค้าง เช่น ปีกคู่หลังของแมลงสองปีก(dipteran)
- veta เวตา (Sp.) อาการเมาเมื่อขึ้นที่สูง โดยเฉพาะผู้ที่เดินทางรถไฟขึ้นไปบนเทือกเขาแอนดิส
- veterinarian เวเทรีนารีเซียน สัตวแพทย์
- veterinary เวเทรีนารี 1. เกี่ยวข้องกับโรคของสัตว์และการรักษา 2. veterinarian veterinary medicine สัตวแพทยศาสตร์
- via เวีย (L.-ทาง) ทางผ่านเข้าสู่ร่างกาย เช่น ช่องจมูก ช่องคลอด
- viable ไวเอเบิล (L.vita-ชีวิต + habilis-เหมาะสม) อยู่รอดได้ เช่น ทารกที่อยู่ในครรภ์มารดาครบ 28 สัปดาห์หรือมากกว่า เมื่อคลอดออกมาสามารถมีชีวิตรอดได้
- vicariation ไวแคริเอชัน (L.vicarius-ทดแทน แทนที่) สภาวะที่ถูกแยกกันของชนิดสิ่งมีชีวิตตามสภาพภูมิศาสตร์ ทำให้สิ่งมีชีวิตต้องปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมจนเกิดเป็นพรรณใหม่ เช่น กวางคาริบบูทางเหนือของอเมริกา เคยเป็นชนิดเดียวกันกับกวางเรนเดียร์ทางเหนือของยุโรป

viceroy	ไวกซ์รอย ผีเสื้อสีส้มเข้ม (<i>Basilarchia archippus</i>) ซึ่งสามารถเปลี่ยนสีเลียนแบบผีเสื้อ monarch ได้
villus(pl. villi)	วิลลัส (L.-กระดูกขน) 1. กายวิภาค: เยื่อเมือกบุผนังลำไส้ หรือบน chorion ของตัวอ่อนที่ยื่นออกไปคล้ายนิ้วมือ 2. พืช: ขนตรงนุ่มที่พบบนโครงสร้างหลายชนิดของพืช
vinegar eel	วิเนการ์ อีล หนอนเนมาโทด ที่พบได้บ่อยในน้ำส้มสายชูเก่าเก็บ เช่น <i>Turbatrix aceti</i> หรือ eel worm
vinegarroon	วิเนการ์รูน แมงป่องสี่ (<i>Mastigoproctus giganteus</i>) พบทางตอนใต้ของสหรัฐอเมริกาและเม็กซิโก
viper	ไวเพอร์ 1. งูพิษโลกเก่า วงศ์ Viperidae ได้แก่ สกุล <i>Vipera</i> , <i>Cerastes</i> , <i>Bifis</i> และ <i>Causus</i> 2. งูพิษวงศ์ Crotalidae ดู pit viper
viral	ไวรัล เกี่ยวข้อง เป็นของ หรือมีสาเหตุมาจากไวรัส
virgin	เวอร์จิน (L.virgo-หญิงสาว) 1. พรหมจารี หมายถึง สตรี(หรือบุรุษ)ที่ไม่เคยมีเพศสัมพันธ์ 2. ไม่มีการปนเปื้อน ใหม่ สด
virile	เวอริล (L.virilis-เพศชาย) แห่งบุรุษเพศ syn: masculine
virion	ไวริออน อนุภาคที่สมบูรณ์ของไวรัส ประกอบด้วย หน่วยพันธุกรรมล้อมรอบด้วยสิ่งห่อหุ้มที่ทำหน้าที่เป็นตัวนำจากเซลล์หนึ่งไปยังอีกเซลล์หนึ่ง
viroid	ไวรอยด์ สิ่งมีชีวิตขนาดเล็กกว่าไวรัส มีหน่วยพันธุกรรมเป็น RNA เพียงอย่างเดียว ไม่มีแคปซิดหุ้มแกนแบบไวรัส เพิ่มจำนวนได้เมื่ออาศัยอยู่ในเซลล์ที่มีชีวิต จึงเป็นสาเหตุของโรคในสัตว์และพืช
virology	ไวโรโลยี วิทยาไวรัส
virulent	ไวรูเลนซ์ (L.virulentus-เต็มไปด้วยพิษ) 1. มีพิษมาก รุนแรง 2. ติดต่อดี สามารถข่มกลไกการป้องกันของโฮสต์
virus	ไวรัส (L.virus-พิษ) 1. สิ่งมีชีวิตที่สามารถติดต่อดี แต่ปัจจุบันความหมายนี้ไม่นิยมใช้ 2. สิ่งมีชีวิตขนาดเล็กมาก ไม่เห็นเมื่อมองผ่านกล้องจุลทรรศน์ธรรมดา เป็นปรสิตและต้องได้รับอาหารจากเซลล์ที่อาศัยอยู่ ประกอบด้วย อนุภาคไวริออน ซึ่งเป็น DNA หรือ RNA ขึ้นอยู่กับชนิดของไวรัส มีโปรตีนที่เรียกว่า แคปซิดหุ้มไวริออน ซึ่งทำหน้าที่เป็นหน่วยพันธุกรรมและเป็นแกน ไวรัสที่มีแกนเป็น DNA ได้แก่ ไวรัสโรคของสัตว์และแบคทีเรีย ไวรัสที่มีแกนเป็น RNA ได้แก่ ไวรัสโรค

- ของพืช โรคโปลิโอ และไข้หวัดใหญ่
- viscacha** วิสคาชา สัตว์ฟันแทะอเมริกาใต้สกุล *Lagidium* และ *Lagostomus* เป็นกลุ่มที่มีลักษณะและสายพันธุ์ใกล้เคียงกับ chinchilla
- visceral** วิสเชรัล (L.viscus, viscer- ตัว อวัยวะ) 1. เกี่ยวข้องกับ อวัยวะภายใน 2. เกี่ยวข้อง หรือเป็นอนุพันธ์ของก้านแท่งเหงือกของ สัตว์มีกระดูกสันหลัง
- visceral arches คือ branchial arches
- visceral cavity ช่องภายในลำตัว เป็นที่บรรจุอวัยวะภายใน
- visceral cleft ช่องเหงือก syn: gillcleft, gill slit
- visceral function ระบบการทำงานนอกอำนาจจิตใจ ทำงานภายใต้การควบคุมของระบบประสาทอัตโนมัติ
- visceral furrow ร่องภายในเหงือก อีกชื่อหนึ่งคือ branchial groove
- visceral hump ตัวหอยฝาเดี่ยวส่วนที่มีมันอยู่ในเปลือกหอย
- visceral mass ตัวหอยสองฝาส่วนที่อยู่เหนือตีนหอยขึ้นไป และหุ้มด้วยแมนเทิล ดู mantle
- visceral musculature 1. กล้ามเนื้อเรียบของอวัยวะที่อยู่ในช่อง 2. กล้ามเนื้อหัวใจ 3. ในสัตว์น้ำ: กล้ามเนื้อเหงือก ทำหน้าที่บังคับการเคลื่อนไหวของเหงือก ก้านแท่งเหงือก และชากรรไกร ในสัตว์บก: กล้ามเนื้อที่เปลี่ยนแปลงมาจากบริเวณช่องเหงือก
- visceral pouch ถุงเหงือก เป็นส่วนของหลอดอาหารที่โป่งออกทางด้านข้างทั้งสองข้าง ถ้าทะลุออกสู่ภายนอก คือ ช่องเหงือก syn: pharyngeal pouch
- visceral skeleton ในสัตว์น้ำ: branchial skeleton ประกอบด้วย ก้านแท่งเหงือก ชากรรไกร โครงสร้างกระดูกอ่อนที่ด้านจุนเหงือก ในสัตว์บก: กระดูกชากรรไกร กระดูกหู กระดูกไฮออกซ์ และกระดูกอ่อนของกล่องเสียง ในคนรวมถึงกระดูกเชิงกราน กระดูกซี่โครง กระดูกอก ซึ่งทำหน้าที่ล้อมรอบอวัยวะภายในไว้
- viscid** วิสซิด (L.viscidus- เหนียว) เหนียวเหนียว เหมือนกาว syn: viscous

- viscosity** วิสคอสิตี (L.viscosus-เหนียว) ความหนืด เป็นสภาวะของของเหลวที่ต้านการไหล เกิดจากแรงเสียดทานภายในเนื่องจากโมเลกุลมีพันธะกันแน่น syn: viscidty
- viscus(pl.viscera)** วิสคัส (L.viscus- อวัยวะของร่างกาย) อวัยวะภายในที่อยู่ในช่องว่างของร่างกาย คือ กะโหลกศีรษะ ช่องอก ช่องท้อง ช่องเชิงกราน ดู viscera
- visible** วิซิเบิล สามารถมองเห็นได้ เห็นได้ชัด สดุดตา เห็นได้ด้วยตา
- visile** วิซิล วิไซล์ (L.visum- การมองเห็น) 1. เกี่ยวข้องกับการมองเห็น 2. จำได้ทันทีที่มองเห็น ถ้าได้ยินเสียง หรือสัมผัสการเคลื่อนที่จะจำไม่ได้ อาศัยการมองเห็นเป็นหลัก
- vision** วิชั่น (L.visio- การมองเห็น) 1. จักษุสัมผัส คือ การมองเห็นวัตถุภายนอก syn: sight 2. การเห็นสี รูปร่าง ขนาดของวัตถุ 3. สายตา คือ การรู้สึกรับรู้เมื่อมีแสงมาตกกระทบ
- visual** วิชวล (L.visio-การมองเห็น) 1. เกี่ยวกับการมองเห็น 2. การเรียนรู้และความจำ เป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยการมองเห็น
 visual acuity ความคมชัดของการมองเห็น สามารถทราบรายละเอียดต่าง ๆ ของวัตถุที่มองเห็นได้
 visual angle มุมของการมองเห็น คือ มุมระหว่างแนวสายตา กับขอบเขตของวัตถุที่มองเห็นได้ ต่างจากคำว่ามุมมอง(view)
 visual axis แนวสายตา คือ แนวตรงจากวัตถุสู่ศูนย์กลางของช่องม่านตา syn: visual line
 visual field ลานสายตา บริเวณที่สามารถมองเห็นได้เมื่อสายตามองตรงออกไป บุคคลที่เข้าตาตื้นมักมีลานสายตาว้างกว่า
 visual purple สารสีม่วงที่อยู่ในเซลล์รูปแท่งของจอตา จำเป็นสำหรับการรับรู้การกระตุ้นของแสง ดู rhodopsin, photopsin
- vital** ไวทัล (L.vitalis-เกี่ยวกับชีวิต) 1. เกี่ยวข้อง หรือคุณสมบัติของสิ่งมีชีวิต 2. จัดหาให้หรือจำเป็น สำหรับสิ่งมีชีวิต
 vital capacity ปริมาตรอากาศที่สูดเข้าไปในปอดเต็มที่แล้วปล่อยออกเต็มที่ ในคนปกติเฉลี่ยประมาณ 4 ลิตร
 vital organs อวัยวะจำเป็นสูงสุดต่อการดำรงชีวิตคือ สมอง หัวใจ ปอด และตับ syn: vitals

- vitalism** ไวทัลลิซึม ทฤษฎีชีวธร(vitalistic theory) หมายถึงบทบาทการดำรงชีพของสิ่งมีชีวิตอันเนื่องมาจากแรงหรือพลังแห่งชีวิต ไม่ได้เป็นผลเนื่องมาจากกระบวนการทางเคมีหรือฟิสิกส์ comp: mechanism
- vitamin** วิตามิน (L.vita-ชีวิต + amine) สารประกอบอินทรีย์ที่นอกเหนือไปจากสารอาหาร เกลือแร่ เป็นสารที่จำเป็นต่อกระบวนการเมแทบอลิซึมเพื่อการเจริญและการดำรงชีวิตตามปกติของสิ่งมีชีวิต โดยทั่วไปร่างกายต้องการวิตามินเพียงเล็กน้อย และในปริมาณเล็กน้อยเหล่านี้แต่ละตัว แต่ละชนิดของสิ่งมีชีวิตมีความต้องการวิตามินแต่ละชนิดไม่เท่ากัน ปกติวิตามินที่จำเป็นมีอยู่ในอาหารธรรมชาติ อาจได้จากสิ่งมีชีวิตที่อาศัยอยู่ร่วมกัน ได้จากสารที่แตกตัวให้อนุพันธ์ หรืออาจสังเคราะห์ขึ้น วิตามินเป็นสารที่ไม่เสถียร ถูกออกซิไดส์ได้ง่ายด้วยความร้อน แสง กรด และเบส แบ่งออกเป็นสองกลุ่มคือ พวกที่ละลายน้ำได้(วิตามินบี คอมเพลกซ์ และวิตามินซี) กับพวกที่ไม่ละลายน้ำแต่ละลายได้ในลิพิด
- vitamin A ละลายในลิพิด จำเป็นสำหรับการดำรงสภาพเยื่อเมือก การสร้าง rhodopsin ซึ่งจำเป็นสำหรับการมองเห็นในที่มืดแสงสว่างน้อย มีอยู่ในอาหารประเภทไขมันมาก เช่น ตับ ไข่แดง ในพืชมีปริมาณน้อย
- vitamin B complex ละลายน้ำได้ เป็นกลุ่มของวิตามิน ประกอบด้วย B₁(thiamine), B₂(riboflavin), niacin, B₆(pyridoxine), pantothenic acid, biotin, folic acid, B₁₂(cobalamines), inositol, PABA(P-aminobenzoic acid) และสารอื่น จึงเป็นสำหรับการเจริญและกระบวนการเมแทบอลิซึม พบได้มากใน ซีสต์ ตับ รำข้าว การขาดวิตามินมักไม่ขาดพร้อมกันหมด จึงทำให้เกิดอาการต่างกัน เช่น ขาด B₁ ทำให้เกิดอาการเหน็บชา ขาด B₂ ทำให้เกิดอาการ ปากนกกระจอก กลัวแสง ต้อ อ่อนเพลีย ผิวแตกแห้ง ขาด niacin ทำให้เกิดอาการ pellagra(ผิวหนังแตก) ขาด B₁₂ ทำให้เกิดอาการโลหิตจาง
- vitamin C ละลายน้ำได้ จำเป็นสำหรับสภาพการเชื่อมต่อระหว่างเซลล์ ดังนั้นถ้าขาดจะทำให้เกิดอาการเลือดออกตามไรฟัน พบได้ในอาหารประเภทผักและผลไม้ โดยเฉพาะที่มีรสเปรี้ยว syn: ascorbic acid

vitamin D ละลายในลิพิด เป็นกลุ่มของสารประกอบพวก D_2 (calciferol), D_3 (irradiated 7-dehydroxycholesterol) และสารอื่น ซึ่งทำหน้าที่ควบคุมกระบวนการเมแทบอลิซึมของแคลเซียม และฟอสฟอรัส จึงป้องกันการเกิดอาการกระดูกอ่อน เป็นวิตามินที่มีอยู่ในอาหารทั่วไปประเภท นม ไข่ และสามารถสังเคราะห์ขึ้นที่ผิวหนังได้ ด้วยการกระตุ้นของแสงอุลตราไวโอเล็ต

vitamin E คือ tocopherol ละลายในลิพิด ควบคุมการเจริญตามปกติของเม็ดเลือดแดงและการเจริญของอวัยวะสืบพันธุ์ ป้องกันการเป็นหมัน พบได้ในอาหารทั่วไปโดยเฉพาะ เนย รำข้าว ผัก ผลไม้

vitamin K ละลายในลิพิด จำเป็นสำหรับการสร้างโพรทอมบีน ซึ่งเป็นสารกระตุ้นการจับก้อนของเลือด จึงเป็นการป้องกันมิให้เลือดไหลไม่หยุดเมื่อเกิดบาดแผล พบในอาหารประเภท ปลา และพืชพวกข้าว โดยเฉพาะหญ้า อัลฟัลฟา

vitellarium(pl.vitellaria) วิเทลลารีอุม 1. ต่อมสร้างไข่แดง พบในสัตว์พวกหนอนตัวแบน 2. ส่วนหนึ่งของ ovariole ของสัตว์พวกแมลงซึ่งภายในมีไข่ที่กำลังเจริญ และมีเซลล์หล่อเลี้ยง(nurse cell)อยู่ด้วย

vitellin วิเทลลิน เป็นสารประกอบเชิงซ้อนฟอสโฟโปรตีน โดยมี lecithin เป็นส่วนประกอบ สะกัดได้มาจากไข่แดง ดู nucleoprotein, ovovitellin

vitelline วิเทลลีน เกี่ยวข้องกับไข่แดง หรือไข่ หรือการผลิตไข่แดง

vitelline cells เซลล์ที่สร้างขึ้นโดยต่อมไข่แดงของสัตว์พวกหนอนตัวแบน ทำหน้าที่สร้างเปลือกไข่

vitelline circulation การหมุนเวียนของเลือดในตัวอ่อนไปยังถุงไข่แดงผ่านทาง vitelline artery แล้วกลับมายังตัวอ่อนอีกโดยผ่านทาง vitelline vein

vitelline duct ท่อแคบ ๆ เชื่อมต่อระหว่างถุงไข่แดงกับทางเดินอาหารของตัวอ่อน

vitelline membrane 1. เยื่อบางชั้นนอกสุดของไข่ 2. ในสัตว์พวกนก คือเยื่อบางที่หุ้มไข่แดง

- vitelline veins หลอดเลือดดำสองหลอดที่นำเลือดจากถุงไข่แดงกลับมายังตัวอ่อน syn: omphalomesenteric veins
- vitellus วิเทลลัส (L.vitellus-ไข่แดงของไข่) ไข่แดงของไข่ โดยเฉพาะไข่ของสัตว์พวกนก
- vitrella วิเทรลลา กลุ่มของเซลล์ผลึก ซึ่งมีตั้งแต่ 2-5 เซลล์ ล้อมรอบผลึกรูปกรวยยาวซึ่งเป็นผลผลิตมาจากเซลล์เหล่านั้น พบในตาประกอบของสัตว์ขาปล้อง
- vitreous วิเทรียส (L.vitreus-คล้ายแก้ว) 1. คล้ายแก้ว 2. เกี่ยวข้องกับเนื้อวุ้นตา 3. เนื้อวุ้นตา
 vitreous body วุ้นตา มองคล้ายวุ้นโปร่งใส บรรจุอยู่ภายในช่องว่างของลูกตา หุ้มไว้ด้วยเยื่อใส
 vitreous chamber ส่วนหนึ่งของช่องว่างภายในลูกตา ส่วนที่ถัดมาจากเลนส์ลูกตา
 vitreous humor ช่องเหลวใสคล้ายน้ำแทรกอยู่ระหว่างวุ้นตา
 vitreous membrane 1. เยื่อชั้นในของ choroid 2. เนื้อเยื่อเกี่ยวพันชั้นในสุดที่หุ้มขุมขน syn: hyaline layer
 vitreous table ชั้นในของเนื้อเยื่อยึดแน่น ซึ่งเป็นลักษณะของกระดูกกะโหลกศีรษะ
- vitro วิโทร ดู in vitro
- vitrodentine วิโทรเดนทีน ชั้นแข็งสุดของฟันปลาฉลาม มีกำเนิดมาจากชั้นเมโซเดิร์ม แล้วเจริญมาหุ้มส่วนเดนทีนของแผ่นเกล็ด placoid ซึ่งมาจากชั้นเอกโทเดิร์ม ดังนั้น ฟันปลาฉลามจึงสร้างชั้นใหม่ได้เพราะเปลี่ยนแปลงมาจากเกล็ด
- vivarium วิวาเรียม ที่เลี้ยงสัตว์โดยเฉพาะสัตว์บก comp: aquarium , terrarium
- vivi- วิวิ- (L.) คำที่ใช้ผสมกับคำอื่นเพื่อแสดงความหมายว่า มีชีวิต
- viviparous วิวิพาริส (L.vivi-ชีวิต + parere-ให้กำเนิดตัวอ่อน) 1. ออกลูกเป็นตัว ตัวอ่อนเจริญอยู่ในครรภ์จนครบกำหนดจึงคลอดออกมา ตรงข้ามกับคำว่า oviparous 2. พฤษภ: เมล็ดที่งอกตั้งแต่ยังไม่หลุดออกจากต้นแม่ เช่น เมล็ดโกงกาง

vivisection	วิวิเซชัน (L.unus-หนึ่ง + sectio-ตัด) การผ่าตัดสัตว์เพื่อการ ศึกษาทางสรีรวิทยา หรือการตรวจรักษาโรคขณะที่สัตว์ยังมีชีวิตอยู่ ปกติ ต้องให้สารดมสลบสัตว์เช่นเดียวกับ การผ่าตัดคน
vixen	วิกเทิน สุนัขจิ้งจอกเพศเมีย
vocal	โวลัล (L.vox, voc-เสียง) เกี่ยวข้องกับเสียง หรือคำพูด false vocal cord รอยพับของเยื่อเมือกที่ยื่นออกไปจากผนัง ด้านข้างของกล่องเสียงและเข้าไปข้างในช่องว่างของกล่องเสียง มีอยู่ 1 คู่ ทำหน้าที่เป็นสายเสียงคู่บน syn: superior ventricular fold vocal cord คือ true vocal cord ซึ่งเป็นสายเสียงคู่ที่ถัด มาจาก false vocal cord syn: inferior vocal fold vocal folds คือ true vocal cord(สายเสียง) เป็นเยื่อ บางสองเส้น ยื่นออกมาจากผนังด้านในของกล่องเสียงจากบริเวณระ- หว่างกระดูกอ่อนไทรอยด์ การสั่นสะเทือนทำให้เกิดเสียง vocal sac ถุงเสียง มีอยู่ 1 คู่ ใต้หนังระหว่างกระดูกขากรร ไทรกลาง บริเวณคอมีช่องเปิดเข้าสู่ช่องปาก พบในสัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ เพศผู้
voice	วอยซ์ เสียง โดยเฉพาะเสียงที่จิตใจเปล่งออกมาเพื่อสุนทรพจน์ หรือ ร้องเพลง การเปล่งเสียงที่ดีต้องอาศัยส่วนประกอบหลายอย่างคือ สาย เสียง ช่องจมูก ช่องปาก และส่วนประกอบของช่องปาก
void	วอยด์ (O.Fr.voider-ทำให้ว่างเปล่า) ทำให้ว่างเปล่า โดยเฉพาะ กระเพาะอาหารและกระเพาะปัสสาวะ
vola	โวลลา (L.) อุ้งเท้า หรือฝ่ามือ vola manus ฝ่ามือ vola pedis อุ้งเท้า ฝ่าเท้า
volant	วอลแลนท์ 1. บิน สามารถเคลื่อนที่ไปในอากาศ 2. สัตว์บินได้ เช่น แมลง winged fly สกุล <i>Lipotena</i> ซึ่งเป็นปรสิตของกวาง
volar	วอลาร์ 1. เกี่ยวข้อง หรือเป็นของฝ่ามือหรือฝ่าเท้า 2. เกี่ยวข้อง หรือใช้ประโยชน์เพื่อการบิน
vole	โวล สัตว์ฟันแทะคล้ายหนู มีหลายสกุล เช่น <i>Microtus</i> (meadow mouse, field mouse), <i>Pitymys</i> (pine vole), <i>Arvicola</i>

	(water vole) และ <i>Clethi onmys</i> (bank vole)
voluntary	วอลันแทรี (L.voluntas- กำลังใจ) ภายใต้อำนาจจิตใจ เลือกรหรือจงใจทำ voluntary muscles กล้ามเนื้อที่ทำงานภายใต้อำนาจจิตใจ ส่วนใหญ่จะยึดอยู่กับกระดูก และเป็นกล้ามเนื้อลาย มีปลายประสาทจากสมองหรือไขสันหลัง ชนิดมีปลอกหุ้มมาสุดที่กล้ามเนื้อ
volute	วอลูท (L.volutus-ม้วน) 1. เกลียว หรือม้วนแบบม้วนกระดาษ 2. พฤษภ: ม้วนเป็นวง 3. สัตว: การบิด หรือวงเปลือกหอยที่เปลือกหุ้มเป็นเกลียว 4. หอยฝาเดี่ยวทะเลวงศ์ Volutidae โดยเฉพาะสกุล <i>Voluta</i>
volutin	วอลูทิน เป็น inclusion bodies ของกรดนิวคลีอิค และสารที่ใกล้เคียง พบในเซลล์ของพวกพืชและแบคทีเรีย
volvent	วอลเวนท เนมาโทซีสที่ชนิดที่ไม่มีอวุก เมื่อมีเหยื่อมาถูก มีสารมาหุ้มตัวเองทำให้เหยื่อติดอยู่ในรังห่อหุ้ม
volvox	วอลวอกซ์ โปรโตซัวพวกแฟลเจลเลต สกุล <i>Volvox</i> รูปร่างกลม ในตัวมีคลอโรพลาสต์ มักอยู่เป็นโคโลนี จัดอยู่ในอันดับ Volvocales ตามการจัดหมวดหมู่ที่รวมไว้ในกลุ่มของสาหร่ายสีเขียว ถ้าจัดไว้ในพวกโปรโตซัวอยู่ในอันดับ Volvocida
vomer	โวเมอร์ (L.vomer- พานไถ) กระดูกอ่อนรูปพานไถ ซึ่งเป็นส่วนประกอบด้านล่างสุดท้ายของผนังกันช่องจมูก ทำหน้าที่เชื่อมต่อกับกระดูก ethmoid, sphenoid, กระดูกเพดาน (palate) 2 ชั้น และกระดูกเหนือกระดูกขากรรไกรบนอีก 2 ชั้น
vomerine	โวเมรีน เกี่ยวข้อง หรือเป็นของกระดูกโวเมอร์ เช่น vomerine teeth ของสัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ
vomeronasal	โวเมโรเนซัล เกี่ยวข้องกับกระดูกโวเมอร์และกระดูก nasal vomeronasal cartilages กระดูกอ่อนแคบยาว 2 ชั้น เรียงอยู่ตอนหน้าด้านในขอบของกระดูกอ่อนกันช่องจมูก vomeronasal organ หรือ Jacobson's organ เป็นถุงรูปยาว บุด้วยเยื่อบุผิว ขนาดเล็ก อยู่ที่ส่วนหน้าผกด้านในของผนังกันช่องจมูก เป็นอวัยวะตักข้างในคน พบได้ตามปกติในสัตว์พวกงูและสัตว์เลื้อยคลานอื่น ๆ

vomit	วอมิท (L.vomere- อาเจียน) อาเจียน เป็นการทำให้สิ่งที่มีอยู่ในกระเพาะอาหารออกมาทางปาก
voracious	โวเรเชียส (L.vorare- สวาปาม) การกินแบบตะกรุมตะกราม กินแบบไม่ต้องเคี้ยว
vortex(pl.vortices)	วอร์เทกซ์ (L.vortex- น้ำวน) 1. วง เช่น วงหอยหรือวงดอก 2. โครงสร้างที่มีการเจริญโดยหมุนรอบแกนอย่างรวดเร็ว เช่น vortices pilorum - เส้นผมม้วน coccygeal vortex บริเวณเหนือกระดูกก้นกบ ซึ่งเป็นที่บรรจบของแนวขนอ่อนของการรกแรกเกิด vortex lentis ผิวของเลนส์ลูกตามีลายกันหอย เนื่องจากเส้นใยที่เจริญเป็นเลนส์หมุนเป็นวง vortex of the heart บริเวณยอดของหัวใจที่ซึ่งเส้นใยกล้ามเนื้อจากห้องหัวใจห้องล่างมารวมกันเป็นเกลียวแน่น
vorticella	วอร์ทิจเซลลา โปรโตซัวพวกซิลิเอท รูปร่าง มีก้านยึดติดกับซีสเตรท อยู่ในสกุล <i>Vorticella</i>
vorticiose	วอร์ทิจคอส ม้วนเป็นวง มีโครงสร้างหรือลักษณะเป็นวง vorticiose veins หลอดเลือดดำที่ลูกตา 4 หลอด(2 หลอดบน และ 2 หลอดล่าง) รับเลือดมาจากส่วนต่าง ๆ ของ choroid แล้วส่งเข้าสู่หลอดเลือดดำ ciliary และ superior ophthalmic veins
vox	วอกซ์ (L.) เสียง
voyeur	วอยเยอร์ (Fr.-ผู้ซึ่งมอง) ผู้ซึ่งมีความพอใจทางเพศด้วยการมองกิจกรรมทางเพศของผู้อื่น
vulgaris	วัลกาวิส (L.vulgaris- สามัญ) ชธรรมดา สามัญ
vulnerable	วัลเนเรเบิล (L.vulnerare-มีบาดแผล) มีอันตราย หรือมีบาดแผลได้ง่าย
vulnus	วัลนัส (L.vulnus- บาดแผล) บาดแผล หรือบาดเจ็บ
vulpine	วัลไพน์ เกี่ยวข้อง เป็นของ หรือคล้ายคลึงกับสุนัขจิ้งจอก
vulture	วัลเจอร์ นกกินซากสัตว์ ขนาดใหญ่ เสียงดังและแหบ พวก vulture โลกใหม่อยู่ในวงศ์ Cathartidae เช่น turkey buzzard(<i>Carthartes aura</i>), black buzzard และ condor

พวก vulture โลกเก่าอยู่ในวงศ์ Accipitridae เช่น นกแร้งเทา
หลังขาว(white-rumped vulture - *Gyps bengalensis*),
พญาแร้ง(red-headed vulture - *Sacogyps calvus*), แร้งดำ
หิมาลัย(cinereous vulture - *Aegyps monachus*)

vulva

วัลวา (L.-สิ่งปกคลุม) 1. ช่องเปิดสู่ภายนอกของอวัยวะสืบพันธุ์ใน
สัตว์ไม่มีกระดูกสันหลัง เช่น *Ascaris* 2. อวัยวะสืบพันธุ์ส่วนที่อยู่
ภายนอกร่างกายของสตรี ถัดจาก mons veneris ลงมา ประกอบด้วย
แคมนอก แคมใน ไคลทอริส ปากและกระพุ้งช่องคลอด
syn: pudendum, femininum

vulva connivens แคมนอกติดกัน

vulva hiens แคมนอกเปิดอ้าออก

vulva velamen ไคลทอริสรูปร่างยาวติดปกติ syn: Hot-
tentot apron